

Nepodpisani se dopisni na listaku. Pripostana se pisma listaku po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 roznakati stoji 60 nč., za svaki redak više 5 nč.; ili u slučaju opetovanja u pogodno sa upravom. Novci se silju poštarakom napuatalom (asajno pustalo) na administracuju „Naša Sloga“ Imo, prosimo i najbliju poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravništva u otvorenu pismu, sa koje se ne plaća postarine, ako se izvana napišo: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokriva.“ Mar. Pos.

Iskazi svakog dobitika na cijeloj arku.

Dopisi se svrtaču ako se i netikaju.

Nebilježovani listovi se noprimalj. Predplata u poštarakom stoji 6 for., za selake 2 for. na godinu Hamjono for. 1/2, i 1 sa polodino. Izvan carovine više poštarak.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracuja nalaz se u Via Farneto br. 14.

Vitez Eluschegg.

III.

Za vitezom Eluscheggom došao je u Pulu i onaj politički činovnik, koji se je za izbora 1893. na otocili toliko odlikovao.

God. 1885. vršili se obćeniti izbori za carevinsko vieće. Ti izbori našli su nerazdruživu dvojicu u Puli.

vanjem zaostataka zemljorazretnog duga, da je onaj puk u zdvojnosti poslao posebnu deputaciju k svetloj kruni.

Pod konac god. 1886. stupio je u stanje mira prije spomenuti vitez Gumer, upravitelj političkog poglavarstva u Porčuri i zastupnik vladin na istarskom saboru. Na to mjesto dođe mjeseca jenara 1887. vitez

rovljenje — pod jednim samo uvjetom, ako ga nestane za uvijek sa političkog poprišta, na kojem je našemu narodu toliko naškodilo, da će težkom mukom iz svojeg srea izbrisati njegovu crnu uspomenu.

Ribarenje u kvarnerskom zaljevu.

aredbu triju ko sam uvjeko koje doista bstoje kako mo nekoliko aka obzirom i obzirom

laja su već adnom dielu i davati do nepripadaju dielu, da se gim, neobčidbine, nego av samo obli, da imadu lli takozvani vske u Pre fine voloske ja.

bzati ili ne, brostori, koj skih morskua, zabrana, Ako njim je izire?! Oni da li nelove

i prodnvati zaraju, može že se, paču lu i mjeđa, mi mrežama pak poboru ju i mladu tem svega i to je za nje, kraj, nose već uništeno a i po „pa e. Poznat je k za to pri tako lovit, ije. Dotični da Bog zna da on misli nastoji čim u slični nji- u prošlosti, idalu izvući steđ na to, stanovnikom u, da li će jer je Istru ju valja iz- si misle i je i buduće prava Istra oni smjedu neče tada nogo li za meo. Kako je, „Cozoli“ obalali lo- nastaju mje- agusta, ne ajeno u tih ribe, koja dati Inhko, jesecih ribs al je ta- o dobu još mnoge još mlade ribe, je bez raz- godina do-

lazili koncem septembra odnosno početkom oktobra, pače ima račloga, s kojih bi i kasnije morali dolaziti. Pomorska vlada morala bi učiniti svoju, da to unaprijed bude. To njoj nalaže §. 4. ministarske naredbe o ribarenju, kao i posljednji odstavač §. 23., pošto je lov „Cozola“ osobito u agustu i septembru, te oktobru i novembru, škodan množenju riba. Nek se nemišli, da se ribe kote i mješte samo prema kopnu, pak da se neuništaju ako je „Cozotom“ zabranjeno loviti u prostoru jedne milje od kopna. One se kote i mješte i dalje jedne milje po dnu, pak jih tu „Cozoli“ svojim načinom lova po dnu uništaju bud još u sjemenju, bud mlječne, bud svakako premalene. Imu različnih riba, koje love u mrežima kao prst velike, a koje bi inače mnogo veće narasle. O tom se može dnevica svatko na trgu uvjeriti. Glavulje n. pr. narastu i na 1/2 i na cijelo kilu, a „Cozoli“ jih love množitvo po svo malene. Raka bilo je 17. septembra t. g. na trgu opatijskom panar i pol. Bili su maleni i puni sjemenja. I drugih mjeseca ima jih sa sjemenjem, al najviše jih i najpuniji su sjemenja u češće spomenutih mjesecih.

I s toga bi e. kr. pomoraka vlada, obzirom upravo na množenje riba učinila ono, što nalaže posljednji odstavač §. 23., kad bi posve ukinula iznimke sadržane u drugom i tretjem odstavku §. 24., kad bi naime zabranila Cozotom loviti ribe od 1. maja do konca novembra također u vodah podpadajućih pod lučke kapetanate u Trstu i Kovinju odnosno u Puli, osobito pako u vodah kvarnerskoga zaljeva.

Obćenito se to u istinu zabranjuje slovom §. 23., al ta obćenita zabrana nevalja za vode kvarnerskoga zaljeva, za istočne obale istarskoga poluotoka i za neke obale Cresa i Krka. Jako je značajno, da se nigdje imenice nesponimaju „Cozoli“, nego se uvijek govori o lovu sa mrežama i drugim spravama na vučenje sa dvama ladjanima, a tako love samo „Cozoli“. Njim dakle se koje šta obćenito zabranjuje u §. 23. i 23. ministarske naredbe, da se pak u §. 24. naredi, da te zabrane nevaljaju za vode Kvarnera. Zar da se zbija za narod kvarnerskih obala čini iznimke ne samo na kopnu, nego i na moru?! Zar da za nj neimadu valjanosti obći zakoni nit na kopnu nit na moru?! Zar imadu oni biti i na kopnu i na moru izvan zakona?! I zar da se jih i tu oštećuje na korist inostranaca?! Oni, kako drugud tako i tu uvijaju, da se s njimi maćuhinski postupa, i da i radi toga moradu težiti za drugom majkom pod istim vladarem.

Uvijek se nalazi stanovite obzire i tobožnje razloge, s kojih se s njim inače postupa nego bi se imalo po pravu i zakonitu, s kojih se s njim čini iznimke, od nalogu ako što dobra nalažu, od zabrana, ako za čim dobrim idu.

Zabrana, da se nesmie loviti od prvoga decembra do konca aprila, nevalja za nje, jer se kako se veli inače nebi moglo oskrbiti ribjega trga?! Ako stvar ovako ostane i potraje, onda se ribjega trga s vremenom zbija neče moći nikada i nimalo oskrbiti. Dok nebijase „Cozola“, bilo je na obalah kvarnerskoga zaljeva i više ribara i više riba. Otkad su oni došli, sve manje je ribara i riba. Ribari nemogu uzeti nje obstojeći. Nemogu obstojeći nit za to, što je sve manje riba, otkad „Cozoli“ dolaze, i osobito otkad dolaze prerano. Svojim načinom ribarenja uništaju oni ribu sve to jače. Nek se pita kog se hoće domaćega, svatko će reći, da je riba sve manje, i da su u koliko jih je, sve drobnije. Oskrbita trga nesmie biti razlogom, da smiedu „Cozoli“ loviti mlade ribe, da se trga u obće neče moći oskrbiti. Slab je gospodar, koj

XXI. GLAVNA SKUPŠTINA

„Bratovščine hrvatskih ljudi u Istri“, održavana u Kastvu dne 20. septembra 1894.

I. Pozdrav predsjednika.

U 4 sata poslje podne otvori predsjednik skupštinu sa sljedećim po prilici nagovorom.

Veleštovana gospodo!

Deseta je već godina, što imam čast i radost predsjedati godišnjim skupštinam naše „Bratovščine“. Drago mi je, da ste se i ovaj put tako brojno odazvali odborovu pozivu. Čuti ćete i ovaj put izvješće o ovogodišnjem napredku i stanju društva; nu ne znam, da li će vas ono toliko obveseliti, koliko bi moja želja bila.

Ako i ne mnogo, „Bratovščina“ je i ove godine prilično napredovala. Da nam polje nije urodilo bolje, uzrok je u tome, što se svuda, gdje je hrvatskoga duha, narod natječe, da podupra „Družbu sv.

Cirila i Metoda za Istru“. Mi njoj se iz dna srea radujemo; nu nadamo se ujedno, da će i naša „Bratovščina“ svedjer liepo napredovati i svome prosvjetnome zadatku yzda dostojno odgovarati.

Svakim danom raste broj naše siromašne mladeži, koju se posvećuje nauči, da danas sutra hrvatskom puku u Istri bude od pomoći. Prema tomu broju, utamo se u Boga i u svijest naroda, rasti će i novčana sredstva naše „Bratovščine“. U toj nadi, i u želji, da ovaj današnji naš bratski sastanak donese žudjenoga ploda, otvaram gospodo ovu skupštinu, nazivajući vam svimnu srdačnu dobrodošlicu. Zivili! (Zivio predsjednik.)

II. Izvješće tajnika.

O djelovanju odbora od 4. septembra 1893. do 20. septembra 1894. čita društveni tajnik sljedeće izvješće:

Slavna skupštino!

Ako i nije napredak „Bratovščine“ ovoga ljeta ravan napredku od prijašnjih godina, podajem ipak ovo kratko izvješće sa nekim smirenjem i zadovoljstvom, buduće se njezin ljetošnji zaustavak daje tumačiti sa pojavom za nas istarske Hrvate ugodnim i utješljivim, naime tim, što je u minuloj godini hrvatsko rodoljublje imalo privlačiviji predmet u „Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru“, koja je u današnjih naših okolnostih važnija od same „Bratovščine“.

Nu, premda skromno „Bratovščina“ je ipak i ove godine napredovala. Ona je ove godine izdala u podpore 756 forinti, dočim se je njezin kapital povećao za 288 for. 27 nč., to iznaša danas for. 10.680.48.

Od društava i pojedinaca, koji su se i ove godine sjelili masega društva, spominjem sljedeće:

Na Miholju u Vepreinu, prigodom nazdravice gotovnjaku don Miji Laginji, skupljeno 6 for. — Na piru g. Nikole Dubrovića u Mihotčićih sabrano for. 14.35.

— Na večeri, koju su priredili Baščani na Susaku, da proslave izboru pobjedu, skupila gospodjica Seršić 15 for. — Na prijateljskom sastanku u Matuljah na uzkrani ponedjeljak sabrano 12 for. 50 nč.

— Gosp. Josip Stefan, občinski tajnik u Kastvu skupio u raznih prigodah ukupno 19 for. 90 novč. — Slavna Čitanica u Onišlju dostavila kao dio čistoga prihoda jedne društvene veselice 5 for. — Na dolazku veleč. g. Liberata Slokovića kao župnika u sv. Petar, priborao med nekimi župljani 5 for. 50 nč. — Gosp. Ljudevit Dukić na je onom „likut“ u Matuljah skupie med zidari for. 5.50. — Pokojni Ante Trstić, učitelj u Lupoglavu, ostavio „Bratovščini“ oporučno 100 for. Tu ostavštinu likvidirao je c. kr. kot sud u Buzetu u iznosu od 70 for. 44 nč. Odbiv od toga troškove za biljge i druge pristojbe unišlo je u blagajnu čistih u gotovom for. 65.23 nč. — Kod večere u Trstu dne 12. decembra 1893., priredjene na čast odvjatniku dru. Dinku Trinajstiću, složilo deset prijatelja svotu od 20 for.

— Za oprost od čestitanja prigodom nove godine doposlano bi „Bratovščini“ ukupno 47 gld. — Kod učiteljske konferencije dne 15. maja t. g. u Opatiji, gospodjica učite-

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari“. Har. Pos.

Izdati svakog četvrtka na otvorenom arku.
Dopisi se covrađaju ako se i neizlaskaju.
Nobilijegovani listovi se neprimaju. Prođplata a političkom stoj 2 for., za seljake 2 for. za godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 2 za polgodinu. Izvan carine više politički.
Na malo jedan broj 5 novč.
Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farneto br. 14.

Podpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 8 svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 nč., za svaki redak 10 nč.; ili u slučaju opatovanja u pogodbe se upravom. Novci se daju poštarskom nuputnicom (asignu postalno) na administraciju „Naša Sloga“ Imo, prosimo i naj. Ili poštu valja točno osnažiti.
Kome list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravništva u otvorenu pišmu, sa kojom se ne plaća. Ili ako se izvama napiko: „Reklamaolija“.

Vitez Elushegg.

III.

Za vitezom Elusheggom došlo je u Pulu i onaj politički činovnik, koji se je za izbora 1893. na otocih toliko odlikovao.

God. 1885. vršili se obćeniti izbori za carevinsko vieće. Ti izbori našli su nerazudruživu dvojicu u Pulu.

vanjem zaostataka zemljorazrednog duga, da je onaj puk u zdvojnosti poslao posebnu deputaciju k svetloj kruni.

Pod konac god. 1886. stupio je u stanje mira prije spomenuti vitez G u m e r, upravitelj političkog poglavarstva u Poreču i zastupnik vladin na istarskom saboru. Na to mjesto dodje mjeseca jenara 1887. vitez

rovljenje — pod jednim samo uvjetom, ako ga nestane za uvijek sa političkog poprišta, na kojem je našemu narodu toliko naškodilo, da će težkom mukom iz svojeg sreća izbrisati njegovu crnu uspomenu.

Ribarenje u kvarnerskom zaljevu.

arednu triju ko sam uvjekoje doista bstoje kako mo nekoliko aka obzirom i obzirom

laje su već dnohu i davati do nepripadaju dielu, da se jim, neobčebćine, nego av samo obli, da imadu ili takozvani vske u Prešine voloske za.

Obćenito se to u istinu zabranjuje slovom § 23., al ta obćenita zabrana nevalja za vode kvarnerskoga zaljeva, za iztočne obale istarskoga poluotoka i za neke obale Crasa i Krka. Jako je značajno, da se nigdje imeuice nespominju „Cozoli“, nego se uvijek govori o lovu sa mrežama i drugim spravama na vrućenje sa dvienia ludjama, a tako love samo „Cozoli“. Njim dakle se koje šta obćenito zabranjuje u § 22. i 23. ministarske naredbe, da se pak u § 24. naredi, da te zabrane nevaljaju za vode Kvarnera. Zar da se zblija za narod kvarnerskih obala čini iznimke ne samo na kopnu, nego i na moru? Zar da za nj neimadu valjanosti obći zakoni nit na kopnu nit na moru? Zar imadu oni biti i na kopnu i na moru izvan zakona? I zar da se jih i tu oštećuje na korist inostranca? Oni, kako drugud tako i tu uvidjaju, da se s njihovim maćuhinski postupa, i da i radi toga moradu težiti za drugom najkom pod istim vladarem.

Uvijek se nalazi stanovite obzire i tobožnje razloge, s kojih se s njihovim inače postupa nego bi se imalo po pravu i zakonu, s kojih se s njihovim čini iznimke, a naloga ako što dobra nalazu, od zabrana, ako za čim dobrim idu.

Zabrana, da se nesmie loviti od prvoga decembra do konca aprila, novlja za nje, jer se kako se veli inače nebi moglo obskrbiti ribjega trga? I ako stvar ovako ostane i potraje, onda se ribjega trga s vremenom zblija neću moći nikada i nimalo obskrbiti. Dok nebljaše „Cozola“, bilo je na obalah kvarnerskoga zaljeva i više ribara i više riba. Otkad su oni došli, sve manje je ribara i riba. Ribari nemogu uz nje obstojati. Nemogu obstojati nit za to, što je sve manje riba, otkad „Cozoli“ dolaze, i osobito otkad dolaze prcamo. Svojim načinom ribarenja uništaju oni ribu sve to jače. Nek se pita koga se hoće domaćega, svatko će reći, da je riba sve manje, i da su u koliko jih je, sve drobnije. Obskrba trga nesmie biti razlogom, da smledu „Cozoli“ loviti mladje bez raz, aše bez raz i godina do-

je odbor, da utjera sve zaostale interese. Mogu sa zadovoljstvom izvestiti, da se je u tom svagdje uspjelo, bez posredovanja suda. — Molba za izpostavu skrbnica u svrhu sabiranja milodara nije još ni danas rješena. — Gosp. Mate Kundić poklonio je „Bratovštini“ svoju dionicu „Narodnoga Doma“ u Kastvu od 100 for.

Hvala mu liepa na rodoljubnom činu. (Živio Kundić!) Svršavan, zahvaljujući se na časti druženoga tajnika sa razloga jur ovdje na lujskoj skupštini probćenih. Kastav, 20. septembra 1894.

Ante Dukić.

Ovo izvješće kano i neki ustneni podatci manje važnosti, primaju se do znanja.

III. Izvješće blagajnika.

Ovaj izvješćuje kako sledi:

Priegled gospodarenja

blagajnom društva „Bratovštine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu za dobu od 14. septembra 1893 do 20 septembra 1894.

Tek. Rbr.	Naslov	for.	nč.	Tek. Rbr.	Naslov	for.	nč.
A. PRIHOD.				B. RAZHOD			
I.	Preostatak blagajne od 14. sept. 1893	172	43	I.	U podpore podijelilo se	775	—
II.	Godišnji primosi	123	85	II.	Uzajnilo se na priv. zadužnice	520	—
III.	U ime interesah primilo se Kao dar unišlo	510	62	III.	Potrosak za tiskalice, o-glase, poštarina, biljege, preporučena pisma, papir pera, crnilo i druge manje stvari iznasao je	56	22
IV.	Prvih kruna 88 kom. =	44	—				
V.	Kao oprost od čestitanja	47	—				
VI.	Od članova utemeljitelja	31	—				
VII.	Povratjeni kapitali	120	—				
VIII.	Iznasa ukupna svota prihoda for.	1411	92		Ukupni svota razhoda for.	1351	22
	Od svote prihoda u iznosu for. 1411 nč. 92				Od čistog prihoda Rbr. II. III. IV. V. VI. i VII. u iznosu od for. 1119 nč. 49		
	Odliv svota razhoda for. 1351 nč. 22				Odliv Rbr. razhoda I. i III. u iznosu for. 881 nč. 92		
	Preostaje gotovine for. 60 nč. 70				Povećala se imovina Bratovštine za f. 288 nč. 27		
	slovom for. šestdeset i 70 nč. a. vr.				slovom dvie stotine osamdeset i osam for. 27 nč. a. vr.		

Kastav, 20. septembra 1894.

M. Grosman blagajnik.

Stanje imovine

društva „Bratovštine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu danas dne 20. septembra 1894.

Tek. broj	NASLOV	U gotovini for. nč.	U papirih for. nč.
1.	Uloženih u pouzatih i na Kopru i u Pulu, te u cieškoj štedionici imade	2985	—
2.	Na privatnih zadužnicah imo uzajmljenih	4710	—
3.	U državni obveznicah, značajnih kreditnog zavoda Istre i sličnih ukupno imo, vr.	—	2490
4.	U zaostalih interesah, zaklatih štip. „Dobrila“ vriednosni društvenih stvari, gotovine i ost.	652	48
	Iznasa ukupna svota imovine for.	8198	48
	a) U gotovini for. 8198 nč. 48		
	b) U papirih 2490 —		
	Ukupno for. 10688 nč. 48		
	slovom deset hiljadu, šest stotina osamdeset i osam for. 48 nč. a. v.		

Kastav, 20. septembra 1894.

M. Grosman blagajnik.

IV. Izvješće revizijskog odbora.

Ovo glasi: Usljed zaključka glavne skupštine slavnoga toga društva, držane dne 14.

mjeseca rujna 1893, pregledali su podpisani društvene račune za god. 1893/4 i to: dnevnici i imovnik, pregledali nulaže

hoće, da bude on sa obitelji danas posve-
sit, da pak sutra neima ništa čim bi se
nahranio. Valjan gospodar treba, da udesi
sve tako, kako bi imao dovoljno i danas
i sutra.

Ali znamo, da ima ljudi, koji vele,
da se jedva ribe najedu kad „Cozozi“ do-
đu; mi znamo, da jih je u to doba više
na trgu i da se jih jeftinije kupi. Al to
nas ne može odvratiti od uvjerenja, da
bi se „Cozozi“ imalo zaburmiti bar kra-
7 mjeseci lov, i to obzirom na to, da će
inače uništiti ribe, a obzirom na to, da
se sud dobiva manje i lošnije ribe, pače
često i nezdrave, jer se prodaju što pre-
mlade po rastu, što prestare kao ulov-
ljene i surdijve, pošto je u mjesecih
agusta, septembra, oktobra pa i novembra
često tako vrude, da prebrzo zastare i
zasmrdje, pa što si s toga s njimi mnogi
želudac pokvare.

Spominjemo još, da se u tršćanskom
zaljevu nesmie loviti sa mriežama na vu-
čenje sa dvjema ladjanima, i da na Rieku
nepuste „Cozota“ s ribom mjeseca agus-
a i septembra. Naredba onostranoga mi-
nistarstva je bolja od one ovostranoga. Kod
ugovora, koji se je sklopio prije kakvih
deset godina u Gorici izmed naše monar-
hije i kraljevstva Italije, i usljed kojega
je često spomenuta naredba valjda izdana,
neznamo, koji sve su sudjelovali. Sjećamo
se bar toliko, da tu bijaše među ostalim
i današnji zemaljski istarski kapetan vir.
Campitelli.....

Čini smo, da se na prerani dolazak
„Cozota“ može osobito Dražani stanovnici
mošeničke Drage, koji se skoro izklu-
čivo love ribarenjem; od njega mnogi
žive, koji si osobito lovom sardela mnogo
zastuže. Glede toga lova je navedena
ustanova §. 29. Valjda se je „Cozozi“
drže. Ako ne, nek se Dražani prituže na
pomorsku oblast. Ako njim pak nit u
ustanova nezajamčuju dovoljno lova sar-
dela — a reč bit, da ne, jer se tuže
osobito na to, što su ljetos prerano do-
šli, agusta i septembra, kad Dražani naj-
više sardela love —, nek daju svoje raz-
loge na znanje pomorskoj oblasti, makar
putem kojega ribarskoga odbora, ako u
obće koji na istočnoj obali Istre obstoje.

Mimoizazec okolnost, da može po §.
43. obstojati odbor od dva lica, a da po
našem mišljenju nemože biti odbora kao
nit društva od dva lica pitamo na svrsi:
Jeli ribarski odbori, propisani u netom
spomenutom §. 43., imenito kod lučkih ka-
petanata i drugih lučkih ureda u obće ob-
stoje? U kojih mjestih su ti odbori?
Koje osobe sačinjavaju pojedine? Sto
rade? Da li savjetuju? Da li se njihovih
savjeta uvazuju?

ili takovi odbori obstoje samo u na-
redbi, da bude ljepše vidit? ili su možda
formalno i ustanovljeni, a da u istinu ni-
šta nerade? Ljudi na istočnoj obali
Istre neznaju za nje!

Javno pitanje

na c. kr. kotarsko poglavarstvo na
Voloskom, na c. kr. namjestništvo u
Trstu i na zemaljski odbor u Poreču.

U odluci, kojom se je običnsko za-
stavstvo podgradsko raspustilo, kaže se
izričito, da se novi izbori „imaju prezej
razpisati“, dakle „precej“, odmah.

Od onda od 25. julyja t. g. je do
danas prošlo već devet tjedna.

Obzirom na jasnu ustanovu zakona,
i onoga za ciele ovu polovicu monarhije,
u koju spada i Istra (čl. XVI. drž. zakona
5. marča 1862.) i onoga za pokrajnju Istru
naposa (§. 96. pokr. zak. 10. julyja 1863.):
obzirom na rječi, sadržane u odluci c. kr.
namjestništva, kojom se je raspustilo ob-
ičnsko zastavstvo u Podgradu, da se imadu
novi izbori odmah razpisati i obzirom na
to, da je već prošlo ne samo „odmah“,
nego i devet tjedana, pitamo c. kr. na-
mjestništvo u Trstu i c. kr. kotarsko po-
glavarstvo na Voloskom, kao obštati, koje
imadu u ime cesara i kralja biti nad
vršenjem zakona, te zemaljski odbor u
Poreču, kao oblast, koja bi imala u ime
pučanstva štiti samoupravu obštati:
Jesu li novi izbori za podgradsku ob-
štatu već razpisani?

U Trstu, 27. septembra 1894.

Uredništvo „Naše Sloge“.

Na uspomenu

rano preminalog prijatelja i druga
Andjela Antonca,

bogoslova tršćansko-koparske biskupije u Gorici.

Muor glavoane, colui cl' al col d' caro i
Menandro.

Obitniše se na žalost, mili Andjeo,
naše zle slatnje, a tvoje kobne rieči, a

kojima si se od nas dielio! Na razstanku
zaželili smo ti čim skoriji povratak, a ti,
predviđajući zlo, reče: „Teško druzi, da se
mi već ovdje vidimo, jer mene do par mje-
seci neće bit na svijetu“. Andjeo, nezabo-
ravni družo! Tko bi bio rekao, da će
tebe tako mlada i čila pokostiti nemilost-
nom rukom ona, koja je „u svealju sila
najjača“. Pred godinu dana došao si među
nas, da se izobraziš, da žrtvuješ mladnji
život na oltaru vjere i domovine, čil i
zdrav, pa eto još nije prošla ni godina,
a tebe neima više među živima. Nemilost-
na smrt prekinu nit tvog života, otevali
kao neviljenim roditeljem dobrog i plem-
enitog sina, njihovu nadu, narodu hr-
vatskomu čestita sina, nam pako raztu-
ženim prijateljtem vjerna i mila druzo.

U 21. godini života, u cvietu mla-
dosti, poletila tvoja plemenita duša u ne-
beske visine na vječnu pravdu, da primi
nagradu za trud i za patnje, da bude
bliže Onomu, kojem si htio posvetiti umli
tvoj život.

Trpio si mnogo, kao i sva naša mla-
dež u Istri, ali ti si kao mlad nepomično
stojao, odbijao nualo, stajao putem istine
i osvjeđenja, od čega te ne mogae ni-
jednu nevolja odvratiti.

Uz značaj, postojnje i radinost resila
te osobito ljubav žara mladenačkog na-
pram našeg tužnog Istrana Hrvata, napram
šire domovine Hrvatske. Ti, premda od-
gojen u tuđem duhu, izvrgnut tim
pogibelji, da se otadžiji narodu iz kojeg
si nikao, ti si se čvst uzdržao kao pravi
sin naroda. Ti si sam nastojao naučiti ma-
torinji jezik, (budući ti to nedao pravedni
zakon). Uviek si bio spreman na obranu
pravica narodnih. Najveće veselje bilo ti,
kad si čuo što ugodnu iz naroda. Zanešen
si bio za napredak, za dobro tužnog Istrana,
kojeg ti je jadni život bio dobro poznat.
Pa si se veselilo, nadajući se mu i ti po-
moći, kad budeš svoj čovjek. No prije,
nego si to mogao postidi, pokosila te kruta
smrt, umanjivši naš broj i onako premalen
prema ogromnom radu.

Mili Andjeo! Tebe je nestalo iz kola
tužnih prijatelja, ali duboko usadjena ostat
će u srcu našem na te mila spomen, koja
će nas sjećati i poticati na uztrajno izvi-
šavanje težkih zvaniničnih dužnosti u vi-
nogradu gospodnjem i narodnom.

Primi, Andjeo, za uzdarje ovo od
tvojih prijatelja, drugova, koji razstrkani
široim Istru, ne mogahu ti izkazati dužno
poštovanje, nije im bilo moguće odprati-
ti te do hladnog stana, kamio te prerano
riauše.....

Ti si njim, znamo, već oprostio, ali
narod težko. Njemu bo treba sinova, koji
bi ga vodili putem spasa, koji bi ga do-
veli do velicine, prosvjete, slobode!

Sjećaj se, nezaboravni Andjeo, tvojih
roditelja, tvoje mile domovine, a i nas
raztuzenih prijatelja: molj se Svevišnjemu
za sve nas, osobito za tužni narod hr-
vatski, tog tvog miljenka. S Bogom mili
prijatelju, vjerni družo Andjeo! Laska ti
bita rodna zemlja, a duša naučila se Onog,
za kojim mi svi težimo.

Hrvatski bogoslovi goricki.

Odziv

svećenstva krčke biskupije na pastirski glas
presvietloga gospodina

ANDRIJE ŠTERKA.

„In cruce salus“.

„U križu svima tek je spas!“
S tom lozinkom Ti smjeran k nam dohodiš
Kô negda kralj ka djelci Slonskoj,
Prot sili hutoj, premoći sotojskoj,
Naš vladiko da k pohjedi nas vodiš.
Čuj odsvad glasa r' astnog poklika,
Gdje veseli li kliše...? Hozana!
A ne do Bog kog od nas odmatnika,
Da ogorči Ti čisto starih dana —
Ne! — uz Te evo svih tu nas!

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš glasom Božijih navjestnika —
Blagoslovljene pak su stopo rjine —
Med nama evo nove mi baštine
Po zapoviedi Hista namjestnika.
Na Božji tako glas iz Ur-Haldeje
I Avram nove udje postojbinu!
A desnom dižeš stieg svoj, križ nam gdje je,
Dok lievom kažeš: vangjelja istinu —

„U križu svima tek je spas!“
Ti milo diraš u srca nam žice
O križu zboriš, kako nosit ga je
I na nj proz ovog krakog žića vaje
Upirat pogled, a ne klonut nice.
Dapače, veliš, ustreba li prvi
Poneti ja ču križ ai na Golgotu!
Za častni krt nam predji lih krvi
A mi bi bili njima na sramotu,
Ne sljedeći Tvoj milj glas!

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš — tako dobi pastir samo —
I neku križ otvorena knjiga.
Da razmislija ju. Još Ti živa briga
Čim vjerno stado svaki da pitamo,
Vangjelje, veliš, tok je zdrava pića,
Za pastvu da je volje i nauka,
A pećat rieči neporočnost žića,
Jer bez tog sve lih jeka mjednog zvuka.
A nama svet će Tvoj bit glas.

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš. — Trpiti, trpiti nam valja,
A dom naš mili strada od vjekova,
Na nj srću poput paklenih bjesova
Zli dušmani, da plien im bude zvalja.
Al odbiše ih uz krt djedi naši,
Uz njih uz krt bi trgnut mać pastiru!
S tog borba nesmi niti nas da plaši,
Da mirno drugi prava nam zatiru. —
Za krt i dom uz Tebe nas!

V. P. Bratjanstic.

Franina i Jurina

Fr. Ča je istina, Jurino, da su ponudili
našemu plovacu, da to ga udinit u
Barbanu za plovana?

Jur. A zaš baš tamo?

Fr. Jer deju, da je u Štinjau puljskoj
gospodi problizu.

Jur. A, a—, sad kapim.

Jur. Ča će to ređ po našu kist?

Fr. Bimo rekli pinel.

Jur. Neki na lože po sile će, da je to
kasau.

Fr. Zaš je sam na se mislot.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri.

Uredništvo našega lista pripolaše nadalje: Gosp. Ma-
rijan Marki iz Novalje u Dalmaciji 4 for.,
sakupljenih dne 23. septembra pri vrede-
njem prijateljskom sastanku u domu učitelja
Predolina, a na predlog gdje učitelja
Marki. Darovaše: učitelj Predolina i
krunu, Josip Predolina 10 filira, obitolj
Galzinja 90 filira, učitelj Marki 1 krunu,
učiteljica Marki 1 krunu, pop Juraj Ma-
ričić, umirovljeni župnik 4 krunu. — Gosp.
Vedoslav Folta, kapelan u Cori, p. Žainj
poslao 10 for., sakupljenih u Cori od pri-
jatelja istarskih sirota. — Gosp. Ivan
Trinajetić iz Malineke poslao for. 23, od
kojih je sakupila for. 21-28 dična gdje
Avolina Fabianić prigodom otvorenja hr-
vatske šitsonice, a for. 1-72 sakupio je
sam g. pošiljatelj, sakupljenih u malenom
druztvu u samostanu sv. Marije Magdalene.
Gosp. M. Babić poslao je na ruku g.
dra. M. Laginje iz Würshofenu za „Effen-
diju“ i za „Vegetarijano“ 40 njomačkih
maraka, za koje je pošla dala 24 for. 32
nrv. Živilji (Slieci).

Župnički izpit položili su dobrim uspjehom
predloga šćedna sladoći svećenici tr-
šćansko-koparske biskupije i to gg.: S.
Budin, duh. pomoćnik kod Jozuita u Trstu;
Ellner Anto, župe-upravitelj u Žminju;
Pošivalnik Vatroslav, duh. pomoćnik u
Brezovici; Sašelj Milko, duh. pomoćnik u
Vatovijah; Šterbo Mato, župe-upravitelj
na Dvoru (Korte); g. Škrlić Josip, kapelan
u Štorju i g. Vranjac Ivan, duh. pomoćnik
u Oprlju.

Iz krčke biskupije doblismo sljedeću
svest, koju će radostno pozdraviti gg.
svećenici i onaj pobožni puk: Veleč. g.
Frane Voluić, kapelan i. Rabu polazi u
Čunski, a na mjesto njega dolazi veleč.
g. Bar. Gršković; veleč. g. Niko Grego,
kapelan u Omisliju polazi na Punta lina,
mjesto njega dolazi i Omisalj mladomislak
č. g. Jv. Maričić; mladomislak č. g. Antun
Bonifčić imenovan je duh. pomoćnikom u
Novajli; č. g. M. Petris imenovan je vi-
karom u Krku, zajedno biskupski kapelan;
č. g. Kl. V. Bonifčić ide na više nauke u
Beč; č. g. Blaž Soldatić dobio je 6
mjeseca dopusta. Otvoren je natječaj za
dekana stolnoga kaptola i jedinstavan

kanonički; uz to 6 župa: Baška, Punat,
Vrbnik, Dobrinj, Dubašnica i Malinska.
Hvala Bogu krećemo na bolje!

Naknadni izbori za pokrajinski sabor
u Poreču obaviti će se dne 15. oktobra
t. g. Birati se imade dva zastupnika, i
to jednoga za grad Piran u drugoga za
trgovačko-obrtničku komoru u Rovinju.
Žalimo talijanskoj gospodi, da budu sre-
tniji nego li do sada u izboru.

Skupščina „Bratovščina hrv. ljudi“ u
Istri! obdržavala se je sa naj-vijesim
dnevnom radom dne 20. t. mj. u Kastvu.
Predma se avuda sabro na koriet družbo
sv. Cirila i Metoda, ipak je „Bratovščina“
i tečajem prošlo državno godinu za pa-
stosnija formi pomoćila svoju imovina.
Vrhu toga darovao je „Bratovščini“ čestiti
naš rođoljub i trgovac gosp. Mato Kundlić
svoju dionicu „Narodnoga Doma“ u Ka-
stvu. U novi odbor stupili su nekovi novi
dionici, jer nekovi dosadnji odbornici ne-
moguće radi odseljenosti od Kastva ili radi
svojih posala opet stupiti u odbor. U osta-
lo obavičestili deuo ditaloj po starom
običaju o tečaju skupščino plemenito naše
„Bratovščino“.

Dali su ostavku. U zadnjem broju gla-
sila zomaj. odbora u Poreču „Istria“
čitam, da su se zahvalili na časti prijed-
nika (assessor) zomajskog odbora gg.:
Gambini, Olova i Bartoli. Za
razlog tomu navadjaju to, da jih javni li-
stovi pokrajini, osobito puljski „Gi-
vine Penzioner“ napadaju, dirajući
čak u čistoću njihova značaja. — Mi ne-
znamo, koji je pravi uzrok tomu važnomu
koraku spomenute gospode, nu držimo, da
se iz toga nešto „d o b e l a“ sakrivati
moza. Po zakonu imali bi sada stupiti na
mjesto odsutivih prijednika njihovi za-
mjenici, isto birani od sabora, ditično sa-
borskih kurija. Idemo da vidimo, što će
se iz toga iveriti.

Ribarjenje u kvarnerskom zaljevu. Na
drugom mjestu donasmo konac zanimiva
članka o ribarenju u našem zaljevu, koji ide
za tim, da upozori oblasti na vršenju zakona
ili naredba, obzirom na ribarenje od strane
Cozota u našem moru i da zaštiti interese
domaćih ribara od pohlepe tuđinaca, koji
mimoilaze zakon i kojim se daje povlastice
na štetu domaćih ribara.

Ovdje nam je dodati obzirom na ono, što
je rečeno o lučkih kapetanatih, da takovi ob-
stoje u Trstu, Pulji, Rovinju i Lošinj. Pođ
puljski kapetanat spada egzpozitura u Voloskom.

Medjutim predmet spomenotog članka
nije posvo izoprčen, te radi toga pozivljemo
naše prijatelje, kojim su poznati pojedini slu-
čajevi zlorabe ili povriede zakona, bilo od
strane koga u tom predmetu, da nas o tom
obavičestili izvolu.

Mi nastojimo, da pomorsko oblasti do-
znaju ovim putem za juče naših ribara, koji
trpe radi toga, jer tuđinici uživaju povlastice.
Nebude li ribarom našim pomoći od pomorskih
oblasti, trebati će, da se ovo pitanje spruži
na drugom mjestu.

Gradnja škola družbe sv. Cirila i Me-
toda za Istru. Od prijateljske strane do-
znajemo, da je zgrada za školu, što će ju
otvoriti naša družba u Baderni, vrlo krasna,
eomni žalibože za ovu godinu malo pre-
kasno dogotovljena. Druga zgrada, naime
ona u Kastoliru, napreduje brzo, te će biti
za osam dana pod krovom: Bilo sretno!

Početak zadirkivanja u Pazinu. Gos-
poda, koja su milošću blage uspomene
kot. poglavaru Schwarzua zasjela u upravno
vieće, započela su predviđajna zavovetanja
proti običnskom poglavarstvu. Prvu priliku
k tomu dalo je ustanovljenje prora-
čuna mjestne občine za god. 1896. Pred-
sjednik upravnoga vieća g. Covaz (negda
Kovač) podnio je prigovore protiv 6 to-
čaka. Ovi je izpunjavao nabrojiti pojedino
prigovore, jer čemo se obirniji na nje
svratiti u buduću. Nemožemo ih, a da
se ne priključimo začudnju obć. odbora,
da proti proračunu prigovori jedan Covaz,
koji je sve do konca agusta 1893. za 10
godina kao blagajnik pazinske občine pri-
vedljivo odboru proračuna na istom onom
temelju, na kojem je i ovaj, komu prigov-
vara. Usljed obirnog i temeljitog izvišćea
običnskog odbora bili su svi ti prigovori
odbitveni i prilivuden proračun kako je bio
predložeu.

Druga točka, o koju se spotaknulo
upravno vieće, jest jezikovno pitanje. Ono
je namne priboliilo običnskom poglavarstvu,
da njegove hrvatske dopise ne prima na
znanje, te jih neće umušati u podnesnik
niti stvarno rješiti. Izličemo, da takvog
zaključka njo stvorilo upravno vieće, nego
samosvojno ga je poprimio i izveo pred-
sjednik Covaz. Toj samovolji, nudamo
se ipak, da će se nađi lieka kod nadležnog
mjestu, kamio se obć. odbor već obratio.
To su eto prvi plodovi sjemena, po-
sijanog od bivšega kotarskoga poglavara,
Naravski, da to nije koristilo za red i

lode, da bude on sa obitelji danas posve-
sit, da pak sutra neima ništa čim bi se
mahnio. Valjau gospodar treba, da udo-
si sve tako, kako bi imao dovoljno i danas
i sutra.

Mi znamo, da ima ljudi, koji vete,
da se jedva ribe najedu kad „Cozoti“ do-
đu; mi znamo, da jih je u to doba više
na trgu i da se jih jeftinije kupi. Al to
nas ne može odvratiti od uvjerenja, da
bi se „Cozotom“ imalo zabraniti bar kroz
7 mjeseci lov, i to obzirom na to, da će
inače uništiti ribe, a obzirom na to, da
se sad dobiva manje i drobnije ribe, pače
često i nezdrave, jer se prodaju što pre-
mlade po rastu, što prestare kao ulov-
ljene i smrdljive, pošto je u mjesecih
agustu, septembru, oktobru i u novembru
često tako vruće, da prebrzo zastare i
zasmrde, pa što si s toga s njimi mnogi
želudcu pokvare.

Spominjemo još, da se u tršćanskom
zaljevu nesmie loviti sa uriečami na vu-
čenje sa dvjema ladjama, i da na Rieku
nepuste „Cozota“ s ribom mjeseca agusta
i septembra. Naredba onostranoga mini-
starstva je bolja od one ovojstranoga. Kod
ugovora, koji se je sklapao prije kakvih
deset godina u Gorici iznad naše monar-
hije i kraljevstva Italije, i usljed kojega
je često spomenuta naredba valjda izdana,
neznano, koji sve su sudjelovali. Sjećamo
se bar toliko, da tu bijaše među ostalim
i današnji zemaljski istarski kapetan vic.
Campitelli.....

Čul smo, da se na pretni dolazak
„Cozota“ tuže osobito Dražani stanovnici
moćeničke Drage, koji su skoro izklu-
čivo bave ribarenjem; od njega mnogi
žive, koji si osobito lovom sardela mnogo
zastuže. Glede toga lova je navedena
ustanova §. 29. Valjda se je „Cozoti“
drže. Ako ne, nek se Dražani prituže na
pomorsku oblast. Ako njim pak nit tu
ustanova nezajamčuje dovoljno lova sar-
dela — a reč bi, da ne, jer se tuže
osobito na to, što su ljetos prerano do-
šli, agusta i septembra, kad Dražani naj-
više sardela love —, nek daju svoje raz-
loge na znanje pomorskoj oblasti, makar
putem kojega ribarskoga odbora, ako u
obće koji na istočnoj obali Istre postoji.

Mimoišlo okolnost, da može po §.
43. obstajati odbor od dva lica, a da po
našem mišljenju nemože biti odbora kao
nit društva od dva lica pitamo na svr-
ši. Jeli ribarski odbori, propisani u netom
spomenutom §. 43., imenito kod lučkih ka-
petanata i drugih lučkih ureda u obće ob-
stoje? U kojih mjestih su ti odbori?
Koje osobe sačinjavaju pojedine? Što
rade? Da li savjetuju? Da li se njihovi
savjeti uzivaju?

Li takovi odbori postoje samo u na-
redbi, da bude ljepše vidit? Li su možda
formalno i ustanovljeni, a da u istinu ni-
šta nerade? Ljudi na istočnoj obali
Istre neznaju za nje!

Javno pitanje

na c. kr. kotarsko poglavarstvo na
Voleskom, na c. kr. namjestništvo u
Trstu i na zemaljski odbor u Poreču.

U odluci, kojom se je obćinsko za-
stupstvo podgradsko raspustilo, kaže se
izrično, da se novi izbori „imaju prezej
raspisati“, dakle „precej“, odmah.

Od onuda od 25. julyja t. g. je do
danas prošio već devet tjedana.

Obzirom na jasnú ustanovu zakona,
i onoga za cielu ovu polovicu monarhije,
u koju spada i Istra (čl. XVI. drž. zakona
5. marča 1862.) i onoga za pokrajnju Istru
napose (§. 96. pokr. zak. 10. julyja 1863.);
obzirom na rieči, sadržane u odluci c. kr.
namjestništva, kojom se je raspustilo ob-
ćinsko zastupstvo u Podgradu, da se imadu
novi izbori odmah raspisati i obzirom na
to, da je već prošio ne samo „odmah“,
nego i devet tjedana, pitamo c. kr. na-
mjestništvo u Trstu i c. kr. kotarsko po-
glavarstvo na Voleskom, kao oblasti, koje
imadu u ime cesara i kralja b.iti nad
vršenjem zakona, te zemaljski odbor u
Poreču, kao oblast, koja bi imala u ime
pućanstva štitiiti samoupravnu obćinu:
Jesu li novi izbori za podgradsku ob-
ćinu već raspisani?

U Trstu, 27. septembra 1894.
Uredništvo „Naše Sloge“.

Na uspomenu

rano preminulog prijatelja i druga
Andjela Antonca,
bogoslova tršćansko-koparske biskupije u Gorici.
Muar giovane, colui ch' al el el d' casto l'
Menandro.
Obistinise se na Zalost, mil Andjeo,
naše zle slutnje, a tvoje kobne rieči, s

kojima si se od nas dielio! Na razstanku
zaželili smo ti čim skoriji povratka, a ti,
predvideći zlo, reče: „Teško druži, da se
mi već ordje vidimo, jer meno do par mje-
seci neće bit na svietu“. Andjeo, nezabo-
ravni družo! Tko bi bio rekao, da će
tako mlada i čila pokositi nemilost-
nom rukom ona, koja je „u veselju sita
najvažnija“. Pred godinu dana došlo si među
nas, da se izobraziš, da žrtvuješ mladjani
život na oltaru vjere i domovine, čil i
zdrav, pa eto još nije prošla ni godinu,
a tebe neima više među živimi. Nemi-
lostna smrt prekinu nit tvog života, ostavi
tako nevjeljnim roditeljem dobrog i plem-
enitog sina, njihov nudu, narodu hr-
vatskomu čestita sina, nam pako razru-
ženim prijateljem vjerna i mila druga.

U 21. godini života, u cvietu mlad-
losti, poletila tvoja plemenita duša u ne-
beske visine na vječnu pravdu, da primi
nagradu za trud i za patnje, da bude
bliže Onomu, kojom si htio posvetiti umrlj
tvoj život.

Trpio si mnogo, kao i sva naša mlad-
dež u Istri, ali ti si kao hrid nepomično
stojao, odbijao navale, stupao putem istine
i osvjetločenja, od čuga te ne mogahu ni-
jednu nevolju odvratiti.

Uz značaj, poštenje i radnost resila
te osobito ljubav žara mladenačkog na-
pram našeg tužnog Istrana Hrvata, napram
šire domovine Hrvatska. Ti, promada od-
gojen u tuđem duhu, izvignut tim
pogibelj, da se otadžini narodu iz kojeg
si nikao, ti si se čvrst uzdržao kao prvi
sin naroda. Ti si sum nastojao naučiti ma-
terinji jezik, (budući ti to nedao pravadni
zakon). Uvijek si bio spreman na obranu
pravica narodnih. Najveće veselje bilo ti,
kad si čuo što ugodna iz naroda. Zanešeni
si bio za napredak, za dobro tužnog Istrana,
kojeg ti je jačni život bio dobro poznat.

Pa si se veselo, nadajući se mu i ti po-
moći, kad budeš svoj čovjek. No prije,
nego si to mogao postići, pokosila te krutu
smrt, umanjivši naš broj i onako premalen
prema ogromnom radu.

Mil Andjeo! Tebe je nestalo iz kola
tužnih prijatelja, ali duboko usadjena ostat
će u srcu našem na te mila spomen, koja
će nas sjećati i poticati na uztrajno izvir-
šivanje težkih zvaniničnih dužnosti u vi-
nogradu gospodnjem i narodnom.

Primi, Andjeo, za udzarije ovo od
tvojih prijatelja, drugova, koji razstrkani
široim Istru, ne mogahu ti izkazati dužno
poštovanje, nije im bilo moguće odprati
te do hladnog stana, kamo te prerano
rinuše.....

Ti si njim, znamo, već oprostit; al
narod teško. Njemu bi treba sinova, koji
bi ga vodili putem spasa, koji bi ga do-
veli do veličine, prosvjete, slobode!

Sjećaj se, nezaboravni Andjeo, tvojih
roditelja, tvoje mile domovine, a i nas
razruženih prijatelja: moli se Svevišnjem
za sve nas, osobito za tužni narod hr-
vatski, tog tvog miljenka. S Bogom mili
prijatelju, vjerni družo Andjeo! Lahka ti
bila rodna zemlja, a duša naučila se Onog,
za kojim im svi težimo.

Hrvatski bogoslovi gorički.

Odziv

avećenatva krčke biskupije na pastirski glas
presvietloga gospodina

ANDRIJE ŠTERKA.

„In cruce salut!“

„U križu svima tek je spas!“
S tom lozinkom Ti smjeran k nam dohodiš
Kô negda kraj ka djevici Sionskoj, —
Prot sili ljutoj, premoći sotonskoj,
Naš vladiko da k pohjedi nas vodiš.
Čuj odsvud glase radostnog poklika,
Gdje veseli ti kličemo: Hozanu!
A ne do Bog kog od nas odmetnika,
Da ogorič Ti čisto starih dana —
Ne! — uz Te evo svih tu nas!

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš glasom Božjih avjestnika —
Blagoslovljene puk su stope njine —
„Med nama evo nov“ mi baštine
Po zapoviedit Hristu namjestnika.
Na Božji tako glas iz Ur-Haldeje
I Avram novu nadje postojbinu!
A desnom dižeš stieg svoj, križ nam gdje je,
Dok lievom kažeš: vangjelja istinu —

„U križu svima tek je spas!“
Ti milo diras u srca nam žice
O križu zboriš, kako nosit ga je
I na nj proz ovog kratkog žića vaje
Upirat pogled, a ne klonut nice
Dupaće, vellš, uestreba ll prvi
Ponietí ja ču križ si na Golgotu i
Za častni krst nam predji líli krvi
A mi bi líli njima na sramotu,
Na sljedeci Tvoj mill glas!

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš — tako dobri pastir samo —
I neku križ otvorena knjiga.
Da razmislija ju. Još Ti živa briga
Čim vjerno stado svaki da pitamo,
Vangjelje, vellš, tek je zdrava pića,
Za pastvu da je volje i nauka,
A pećat ried neporečnost žića,
Jer baz tog sve líh jeka mjednog zvuka.
A nama svet će Tvoj bit glas.

„U križu svima tek je spas!“
Ti zboriš. — Trpit, trpit nam valjn,
A dom naš mili strada od vjeková,
Na nj svća poput paklenih bjessova
Zli dušmani, da plien im bude žvalja.
Al odbiše ih uz krst djedi naši,
Uz njih uz krst bi trgnut mać pastiru!
S tog borba nesmi niti nas da plaši,
Da mirno drugi prava nam zatiru. —
Za krst i dom iz Tebe nas!

F. P. Bršljanski.

Franina i Jurina

Fr. Ča je istina, Jurino, da su ponudili
našem plovanu, da to ga učini u
Barbanu za plavana?
Jur. A zaš baš tamo?
Fr. Jer dođu, da je u Štinjanu puljskoj
gospodi približu.
Jur. A, a —, ead kapim.
Jur. Ča će to reć po našu kist?
Fr. Bimo rekli pinel.
Jur. Neki na lože po silo će, da je to
kasnu.
Fr. Zaš je sam na se misel.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Uredništvo
našega lista priposlalo nadalje: Gosp. Ma-
rijan Marki iz Novalje u Dalmaciji 4 for.,
sakupljenih dne 23. septembra pri večer-
njem prijateljskom saastanku u domu učita-
lja Predolina, a na predlog gdje učita-
ljiće Marki, Darovašo: učitelj Predolin i
krunu, Josip Predolin 10 silira, obitelj
Galsinja 90 silira, učitelj Marki i krunu,
učiteljica Marki i krunu, pop Juraj Ma-
ričić, umirovljeni župnik 4 krune. — Gosp.
Večoslav Polta, kapelan u Ceri, p. žminj
poslao 10 for., sakupljenih u Ceri od pri-
jatelja istarskih sirota. — Gosp. Ivan
Trinajetić iz Malinske poslao for. 28, od
kojih je sakupila for. 21-28 dična gđa
Avelina Fabianić prigodom otvorenja hr-
vatske štitanice, a for. 172 skupio je
sam g. pošiljatelj, sakupljenih u malonom
družtvu u samostanu sv. Marije Magdalene.
Gosp. M. Babić poslao je na ruke g.
dra. M. Laginje iz Vršahofona za „Edu-
dizim“ i za „Vegetarijancea“ 40 njomackih
maraka, za koje jo pošta dala 24 for. 32
nov. Živilii (Sliedi).

Župnički izpit položili su dobrim uspe-
hom prošlog (1)na sliedoci svećenici tr-
šćansko-koparsko biskupije i to g. g.: S.
Budin, duh. pomoćnik kod Jozulta u Trstu;
Ellner Auto, župe-upravitelj u Žminju;
Počivalnik Vatroslav, duh. pomoćnik u
Brezovici; Šnajčl Milko, duh. pomoćnik u
Vatovljah; Škrbec Matja, župe-upravitelj
na Dvoru (Kortu); g. Škrjl Josip, kapelan
u Štorju i g. Vranjan Ivan, duh. pomoćnik
u Orriju.

Iz krčke biskupije dobismo sliedecu
viest, koju će radostno pozdravití gg.
svećenici i onaj pobožni puk: Veleč, g.
Frane Volarić, kapelan u Rabu polazi u
Čunski, a na mjesto njega dolazi veleč,
g. Bar. Gršković, veleč, g. ko Grego,
kapelan u Omišlju polazi na Punta luna,
mjesto njega dolazi u Omišlju mladomnik
č. g. Jv. Murčić; mladomnik č. g. Antun
Bonifadić imenovan je duh. pomoćnikom u
Novljii; č. g. M. Petris imenovan je vi-
kariom u Krku, zajedno biskupski kapelan;
č. g. Kl. Kv. Bonifadić ide na više nauke
u Beč; č. g. Blaž Soldatić dobio je 6
mjeseca dopusta. Otvoren je natječaj za
dekana stolnoga kaptola i jednostavan

kantončki; uz to 6 župa: Baška, Punač,
Vrbnik, Dobrinj, Dubašnica i Malinska.
Hvala Bogu krčemo na bolje!

Makadrali izbori za pokrajnjy sabor
u Poreču obaviti će se dne 15. oktobra
t. g. Birati se imade dva zastupnika, i
to jednoga za grad Piran a drugoga za
trgovacko-obrtnicku komoru u Rovinju.
Želimo talijanškog gospodi, da budu sre-
tniji nego li do sada u izboru.

Skupščina „Bratovščine hrv. ljudi“ u
Istri* obdržala ve je sa najvještima
dnevima redom dne 20. t. mj. u Kastvu.
Predseda se svuda sabire na korist družbe
sv. Cirila i Metoda, ipak je „Bratovščina“
i tečajem prošlo državne godine za par
stotina štrint pomoćnila svoju imovinu.
Vrbu toga darovao je „Bratovščina“ čestiti
naš rodoljub i trgovac gosp. Mato Kundić
svoju dionicu „Narodnoga Doma“ u Ka-
strvu. U novi odbor stupili su nekoi novi
članovi, jer nekoi dosadnji odborici ne-
mogahu radi odaljenosti od Kastva ili radi
svojih poslaa opet stupiti u odbor. U ostalo
m obavjestiti ćemo ditaloj po starom
običaju o tečaju skupščine plemenite naše
„Bratovščine“.

Dali su ostavku. U zadnjem broju gla-
sila zemaljsk. odbora u Poreču „L' Istra“
čitamo, da su se zadržali na časti prisjed-
nika (asessor) zemaljskog odbora gg.:
Gambini, Ojova i Bartoli. Za
razlog tomu navadaju to, da jih javni li-
stovi pokrajnje, osobito puljski „Glo-
vine Penser“ napadaju, dirajuć
čak u ditalodu njihova znanaja. — Mi no-
znamo, koji je pravi uzrok tomu važnomu
koraku spomenuto gospođu, no držimo, da
na isa toga nešto „debla“ sakrivali
mora. Po zakonu imali bi sada stupiti na
mjesto odstupaivih prisjednika njihovi za-
mjenteli, isto birani od sabora, dotično sa-
borčkih kurija. Idemo da vidimo, što će
se iz toga islediti.

Ribarenje u kvarnerskom zaljevu. Na
drugom mjestu donasmo konac zanimiva
članka o ribarenju u našem zaljevu, koji ide
za tim, da upozori oblasti na vršenje zakona
ili naredba, obzirom na ribarenje od strane
Cozota u našem moru i da zaštiti interese
domaćih ribara od pohlepe tuđinjaca, koji
mimoišlo zakon i kojim se daje povlastice
na štetu domaćih ribara.

Ovdje nam jo dodati obzirom na ono, što
je rečeno o lučkim kapetanatih, da takovi ob-
stoje u Trstu, Puli, Rovinju i Lošinj. Pođ
puljski kapetanat spada expositura u Voloskom.
Medjutim predmet spomenutog članka
nije posve izprljen, te radi toga pozivljemo
naše prijatelje, kojim se poznati pojedini slu-
žavji zloporabe ili povriede zakona, bilo od
strane koga u tom predmetu, da nas o tom
obavjestiti izvole.

Mi nastojimo, da pomorske oblasti do-
znaju ovim putom „i jade naših ribara, koji
trpo radi toga, jer tuđinci uživaju povlastice.
Nebude li ribarom našim pomoći od pomorskih
oblasti, trebati će, da se ovo pitanje spruži
na drugom mjestu.

Gradnja škola družbe sv. Cirila i Me-
toda za Istru. Od prijateljsko strane do-
znajemo, da je zgrada za školu, što će jo
otvoriti naša družba u Baderni, vrlo krasna,
samo žalibože za ovu godinu malo pro-
kama dogotovljena. Druga zgrada, naime
ona u Kastvoru, napreduje brzo, to će biti
za osam dana pod krovom: Bilo srotno!

Početak zadrživanja u Pazinu. Go-
spoda, koja su milošću blage uspomenne
kot. poglavara Schwarzza zasjela u upravno
vieće, započela su predviđena zavovetanja
proti obćinskom poglavarstvu. Prvu pri-
liku k tomu dalo je ustanovljenje prora-
čnoga mjestne obćine za god. 1895. Pred-
sjednik upravnoga vieća g. Covaz (negda
Kovač) podnio je prigovore protiv 6 to-
čaka. Ovdje izpuštamo nabrojiti pojedina
prigovore, jer ćemo se obširnije na nje
svratiti u buduću. Nemožemo ipak, a da
se ne priključimo začinjenju obć. odbora,
da protí proračunom prigovara jedan Covaz,
koji je sve do konca agusta 1893. za 10
godina kao blagajnik pazinske obćine pri-
redljivao odboru proračune na istom onom
tunelju, na kojem je i ovaj, komu prigova-
va. Usljed obšitnog i temeljitog izvješća
obćinskog odbora bili su svi ti prigovori
odbitveni i prihvaćen proračun kako je bio
predložan.

Druga točka, o koju se spotaknulo
upravno vieće, jest jezikovno pitanje. Ono
je naime pribiećilo obćinskom poglavarstvu,
da njegove hrvatske dopise no prima na
znanje, te jih neće unášati u podnesak
niti stvarno riešiti. Izdijemo, da taknoga
zaključka nije stvorilo upravno vieće, nego
samovoljno ga je poprimio i izveo pred-
sjednik Covaz. To samovolje, nudamo
sa ipak, da će se naći Heka kod nudiženog
mjestu, kamo se obć. odbor već obratio.
To su eto prvi plodovi sjemena, po-
sijanog od bivšega kotarskoga poglavara
Naravski, da to nije koristilo za red i

